

LLEÓ XIV
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres 28 de maig de 2025

Catequesi. Jubileu 2025. Jesucrist, la nostra esperança. II. La vida de Jesús. Les paràboles. 7. El samarità. «Però un samarità que anava de viatge va arribar prop d'ell, el veié i se'n compadí» (Lc 10,33)

Benvolguts germans i germanes,

Continuem meditant sobre algunes paràboles de l'Evangeli que ens ofereixen l'oportunitat de canviar de perspectiva i obrir-nos a l'esperança. La manca d'esperança, a vegades, es deu al fet que ens trobem atrapats en una certa forma rígida i tancada de veure les coses, i les paràboles ens ajuden a mirar-les des d'un altre punt de vista.

Avui m'agradaria parlar-vos d'una persona experta, preparada, un doctor en la Llei, que malgrat això necessita canviar de perspectiva, perquè està concentrat en ell mateix i no s'adona dels altres (cf. Lc 10,25-37). De fet, pregunta a Jesús com s'“hereta” la vida eterna, emprant una expressió que la considera com un dret inequívoc. Però darrere d'aquesta pregunta potser s'hi amaga precisament una necessitat d'atenció: l'única paraula sobre la qual demana explicacions a Jesús és el terme *proïsme*, que literalment significa ‘aquell que és a prop’.

Per això, Jesús explica una paràbola que és un camí per a transformar aquella pregunta, per a passar del «qui m'estima?» al «qui ha estimat?». La primera és una pregunta immadura, la segona és la pregunta de l'adult que ha comprès el sentit de la seva vida. La primera pregunta és la que pronunciem quan ens situem en un racó i esperem, la segona és la que ens impulsa a posar-nos en camí.

La paràbola que explica Jesús té, de fet, com a escenari un camí, i és un camí difícil i rude, com la vida. És el camí que recorre un home que baixa de Jerusalem, la ciutat a la muntanya, a Jericó, la ciutat sota el nivell del mar. És una imatge que ja presagia què podria passar: efectivament, s'esdevé que aquell home és assaltat, colpejat, espoliat i abandonat mig mort. És l'experiència que es viu quan les situacions, les persones, a vegades fins i tot aquells en qui hem confiat, ens ho treuen tot i ens deixen al mig del camí.

Però la vida està feta d'encontres, i en aquests encontres ens revelem tal com som. Ens trobem davant l'altre, davant la seva fragilitat i la seva debilitat, i podem decidir què fer: cuidar-lo o fer com si res. Un sacerdot i un levita baixen per aquell mateix camí. Són persones que ofereixen servei en el Temple de Jerusalem, que viuen a l'espai sagrat. Malgrat això, la pràctica del culte no porta automàticament a ser compassius. De fet, abans que una qüestió religiosa, la compassió és una qüestió d'humanitat! Abans que ser creients, som cridats a ser humans.

Podem imaginar que, després d'haver romàs molt de temps a Jerusalem, aquell sacerdot i aquell levita devien tenir pressa per tornar a casa. És precisament la pressa, tan present en la nostra vida, el que moltes vegades impedeix sentir compassió. Qui pensa que el seu viatge ha de tenir prioritat, no està disposat a aturar-se pel proïsme.

Però heus aquí que arriba algú que sí que és capaç d'aturar-se: és un samarità, és a dir, algú que pertany a un poble menyspreat (cf. 2Re 17). En el seu cas, el text no precisa la direcció, sinó que només diu que estava de viatge. La religiositat aquí no té res a veure. Aquest samarità s'atura simplement perquè és un home davant un altre home que necessita ajuda.

La compassió s'expressa a través de gestos concrets. L'evangelista Lluc s'atura en les accions del samarità, al qual anomenem *bo*, però que en el text és simplement una persona: el samarità s'hi acosta, perquè si vols ajudar algú no pots pensar a mantenir-te a distància, t'hi has d'implicar, embrutar-te, potser contaminar-te; li embena les ferides després de netejar-les amb oli i vi; el carrega a la seva muntura, és a dir, se'n fa càrrec, perquè només s'ajuda de veritat si s'està disposat a sentir el pes del dolor de l'altre; el porta a un hostel on gasta els seus cèntims, «dos denaris», més o menys dos dies de treball; i es compromet a tornar i, si cal, pagar més, perquè l'altre no és un paquet que s'ha de lliurar, sinó algú a qui s'ha de cuidar.

Estimats germans i germanes, quan serem capaços nosaltres també d'interrompre el nostre viatge i tenir compassió? Quan hàgim comprès que aquell home ferit al camí ens representa a cadascun de nosaltres. I llavors, el record de totes les vegades que Jesús es va aturar per a cuidar de nosaltres ens farà més capaços de compassió.

Preguem, doncs, per tal que puguem créixer en humanitat, de manera que les nostres relacions siguin més vertaderes i més riques en compassió. Demanem al Cor de Crist la gràcia de tenir cada vegada més els seus mateixos sentiments.